

Republika e Kosovës / Republika Kosova / Republic of Kosovo
Komuna e Podujevës / Opština Podujevo / Municipality of Podujeva

SKUPŠTINA OPŠTINE

Na osnovu članova 11 i 12.2 tačka d) Zakona o Lokalnoj Samoupravi br.03/L-040, člana 13 Administrativnog Uputstva (MALS) br. 04/2018 za Transparentnost u Opštinama, Administrativno Uputstvo (MALS) br.06/2018 za Minimalne Standarde Javnih Konsultacija u Opštinama, član 13 stav 1.1 Uredbe (MALS) br.02/2021 za proceduru izrade i objavljivanja akata opštine, i člana 14. i 15. stav 2.4. Statuta Opštine Podujevo, broj protokola 01-020/01-0050862/18, Skupština Opštine Podujevo je na sednici održanoj 27.09.2023. donela ovu;

ODLUKU ZA STAVLJANJE NA JAVNU KONSULTACIJU

Član 1

Stavlja se na javnu konsultaciju:

- *Nacrt strategije i Akcionog Plana za zaštitu od nasilja u porodici 2023-2026*

Član 2

Javna konsultacija / rasprava prema ovoj odluci traje 30 dana od **4. oktobra 2023. godine**, do **3. novembra 2023. godine**, period tokom kojeg Jedinica za Ljudska Prava u okviru Kancelarije Predsednika Opštine Podujevo može organizovati različite javne rasprave/konsultacije, dok se opšta javna rasprava sa građanima održava **27.10.2023. u 14:00 sati**, u novoj zgradi Opštine, prizemlje - sala za sastanke.

Član 3

Predlozi, sugestije ili eventualne primedbe iznose se tokom javnih rasprava, a mogu se izneti i u pisanoj formi tokom trajanja rasprave/javne konsultacije u Kancelariji za Odnose s Javnošću i Informisanje, nova zgrada Opštine, kancelarija br.54, kao kao i u elektronskom obliku može se poslati na e-mail, naime.podvorica@rks-gov.net koji se potom prosleđuje nadležnoj Kancelariji, u periodu rasprave/javne konsultacije.

Član 4

Dokument iz člana 1. je sastavni deo ove odluke i isti je objavljen na službenoj web stranici Opštine: <http://kk.rks-gov.net/podujeve> (*rubrika; akti za javnu raspravu*), u *Centralnoj Platformi za javne konsultacije*, i na različitim lokalitetima gdje općina smatra da je to potrebno.

Član 5

Konsultacije/javnu raspravu sprovodi Jedinica za Ljudska Prava u saradnji i koordinaciji sa Kancelarijom za Odnose s Javnošću i Informisanje, koja brine o pripremi izveštaja sa konsultacija i javne rasprave, njegovom objavljivanju i pojašnjenjima o opravdanosti prihvatanja. ili neprihvatanje konkretnih predloga i sugestija.

Član 6

Odluka stupa na snagu 7 dana od dana objavljivanja na službenoj web stranici Opštine.

Br Prot 01-016/01-0071626/23
Podujevo, datum; 27. septembar 2023.

Republika e Kosovës / Republika Kosova / Republic of Kosova

Komuna e Podujevës / Opština Podujevo / Municipality of Podujeva

Strategija i Akcioni Plan Za Zaštitu Od Nasilja U Porodici (2023-2026)

Prijavljivanje slučajeva nasilja u porodici

Kontakti:

Hitni pozivi – 122

CSR - Centar za Socijalni Rad

ABPP - Kancelarija za besplatnu pravnu pomoć-Podujevo

Crveni Krst – Podujevo

Zahvalnost

Izrada Strategije i Akcionog plana za zaštitu od nasilja u porodici zajednički je napor Radne grupe za izradu Strategije i Akcionog plana za zaštitu od nasilja u porodici, uz koordinaciju kabineta predsjednika (Ured predsjednika) uz podršku misije OEBS- a na Kosovu i širokog spektra partnera.

Opština Podujevo takođe visoko ceni rad i posvećenost službenika KZRR, KKMf, PSS, Kancelarije za besplatnu pravnu pomoć-Podujevo, NVO, grupe Žena, Lokalnih ODOija, Policije Kosova. Takođe, posebno se zahvaljuje opštinskim institucijama na doprinosu koje su pokazale da daju prioritet merama za prevenciju nasilja u porodici: Direkciji za Obrazovanje, Direkciji za zdravstvo i Socijalnu Zaštitu DSZS).

U izradi strategije izuzetan doprinos dali su predstavnici lokalnih institucija i regionalnih službi koji su pomogli da planirani ciljevi i mere budu usklađeni sa međunarodnim standardima i normama za prevenciju i zaštitu od nasilja u porodici.

Strategija i Akcioni plan zaštite od nasilja u porodici jedan je od najvažnijih dokumenata Opštine Podujevo, čija je izrada usledila nakon dugotrajnog procesa diskusija i konkretnih doprinosa mnogih relevantnih institucija koje rade u ovoj oblasti. Njihov angažman i doprinos dali su plod rada koji se nalazi na stranicama ovog dokumenta na prevenciji nasilja u porodici u našoj opštini.

Skraćenice:

EU - Evropska unija

ODO - Opštinska Direkcija Za Obrazovanje

RZN - Rodno Zasnovano Nasilje

NP - Nasilje u Porodici

MALS - Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave

MM - Memorandum o razumijevanju

MŽ - Branitelj žrtava

AZBBB – Ured Za Besplatnu Pravnu Pomoć

NVO - Nevladina organizacija

OEBS - Misija na Kosovu Organizacije Za Evropsku Bezbednost I Saradnju

KP – Policija Kosova

SOPZZNP - Standardne Operativne Procedure Za Zaštitu Od Nasilja U Porodici

CPO - Centar za Profesionalnu Obuku

CPM – Centar Porodične ODOicine

CSR - Centri za Socijalni Rad

QRK – Vlada Republike Kosovo

AU - Administrativno Uputstvo

OSZRR - Opštinski Službenici Za Rodnu Ravnopravnost

Sadržaj

I. Izvršni sažetak

II. Uvod

III. Metodologija

IV Pozadina – Analiza situacije

4.1. Opšta analiza situacije nasilja u porodici

4.2. Analiza stanja nasilja u porodici u Opštini Podujevo

4.3. Najizraženije posledice nasilja u porodici

V. Strateški ciljevi

VI. Akcioni Plan

VII. Aranžmani za implementaciju, praćenje i izvještavanje

7.1. Mehanizmi sprovođenja

7.2. Mehanizmi praćenja i izveštavanja

I. Izvršni sažetak

Nasilje u porodici je krivično delo ¹i pojava koja poljulja vrijednosti demokratskog društva. Ustav Republike Kosovo ², u okviru svojih principa, štiti i garantuje osnovna ljudska prava i slobode, smatrajući ih nedeljivim, neotuđivim i nepovredivim.

U cilju prevencije i povećanja efikasnosti postupanja u slučajevima nasilja u porodici, u cilju ispunjavanja standarda za pružanje adekvatne zaštite žrtvama nasilja u porodici, u skladu sa Istanbulsom konvencijom, izrađen je Zakon o zaštiti od nasilja u porodici, koji definiše "nasilje u porodici" kao: "namjerno delovanje ili nečinjenje koje rezultira zlostavljanjem, kada ga je počinila osoba koja je ili je bila u porodičnom odnosu sa žrtvom".³

Na osnovu obaveza proisteklih iz pravnog okvira i međunarodnih standarda, podržanih u velikoj meri u Nacionalnoj strategiji za zaštitu od nasilja u porodici + nacionalnim politikama i Kosovskom programu za rodnu ravnopravnost (2020 - 2024), koji istovremeno predstavlja logičan nastavak posvećenosti institucija vlasti za funkcionalno i efikasno rešenje za sprečavanje i suzbijanje nasilja u porodici i otklanjanje nejednakosti na lokalnom nivou, Skupština opštine Podujevo uz koordinaciju Opštinskog koordinacionog mehanizma za zaštitu od nasilja u porodici, uz podršku OEBS na Kosovu je izradio „Opštinsku strategiju i akcioni plan za zaštitu od nasilja u porodici“.

Osudjujući sve oblike ⁴nasilja u porodici i na osnovu implementacije principa Povelje Ujedinjenih nacija „*Jednaka prava za muškarce i žene*“ ⁵, strategija je usmjerena na jačanje i operacionalizaciju Opštinskog koordinacionog mehanizma za zaštitu od nasilja u porodici, u skladu sa njihovim odgovornosti definisane u okviru Memoranduma o razumevanju ⁶, važećim pravnim okvirom i obavezama koje proizilaze iz Istanbulske konvencije o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, u cilju povećanja efektivne koordinacije i koordinacije akcija na minimiziranju pojave nasilja u porodici i zaštiti žrtva nasilja.

¹Šifra br. 06/L-074 Krivični zakon Republike Kosovo, član 248;

²Ustav Republike Kosovo, Poglavlje II;

³Zakon br. 03/L-182 o zaštiti od nasilja u porodici, Skupština Kosova, član 2.1(1.1): Definiše kao takve između lica koja su/bila: verena, venčana; u vanbračnoj zajednici; žive zajedno u zajedničkoj privredi, kao i koriste zajedničku kuću i u krvnom su srodstvu, braku, usvojenju, roditeljstvu ili su u odnosu starateljstva, uključujući roditelje, bake i djedove, djecu, nećake, braću i sestre, tetke, ujake i ujake ili rodaci, roditelji zajedničkog deteta, procesne stranke u sporu iz porodičnih odnosa: <http://www.assembly-kosova.org/common/docs/ligjet/2010-182-eng.pdf> 2;

⁴Nasilje u porodici, fizičko, psihičko, seksualno i ekonomsko nasilje, za potrebe ove strategije, biće isto kao što je definisano u odredbi člana 2. stav 1.2. Zakona br. 03/L-182 za zaštitu od nasilja u porodici;

⁵UN, Povelja Ujedinjenih nacija, član 1, 1945;

⁶Memorandum o razumevanju za institucionalizaciju Koordinacionog mehanizma protiv nasilja u porodici i njegovog načina rada, u opštini Mališevo 10.07.2019.

Ovaj cilj, za koji se očekuje da će se ostvariti prioritarnim rješavanjem akcionih područja strategije:

-Unapređenje institucionalnog sistema za prevenciju i pružanje kvalitetnih usluga zaštite od nasilja u porodici;

-Unapređenje lokalne uprave za prevenciju i zaštitu od nasilja u porodici;

- Jačanje usluga rehabilitacije i reintegracije za žrtve nasilja u porodici;

čiji je strateški pristup da kroz jasne ciljeve i konkretne aktivnosti pomogne Opštinskom koordinacionom mehanizmu za zaštitu od nasilja u porodici da ih osnaži da ispune svoje institucionalne obaveze prema institucijama koje predstavljaju u ovom institucionalnom telu i odgovornosti koje proizilaze iz (memorandum o saradnji o 12.05.2019 u Opštini Podujevo ⁶). Istovremeno, zahtijeva obezbjeđivanje implementacije zakonskog okvira, nacionalnih politika i međunarodnih standarda za prevenciju, proaktivnu identifikaciju i suzbijanje nasilja u porodici, kao i trenutno i kontinuirano reagovanje u pružanju kvalitetnih usluga zaštite i tretmana. slučajeva nasilja u porodici. Takođe ima za cilj da preduzme efikasne mjere za povećanje koordinacije i koordinacije delovanja između relevantnih aktera, promovira društveni napredak gdje je društvo svjesno i podržava ljudska prava da budu oslobođeni svih oblika nasilja koje promovišu socijalno i ekonomsko osnaživanje devojaka i žena i da nasilje u porodici postaje neprihvatljivo u našoj zajednici.

Zasnovana na duhu Istanbulske konvencije, koja priznaje da rodno zasnovano nasilje nad ženama predstavlja „ozbiljno kršenje prava žena i devojčica i veliku prepreku postizanju jednakosti između muškaraca i žena“, strategija uključuje rodnu perspektivu od strane definisanje ⁷konkretnih mjera u okviru akcionog plana za osnaživanje žena i postizanje ravnopravnosti muškaraca i žena.

Uvjereni da ulaganje u ljudski kapital nije samo ispravna stvar sa etičke i moralne tačke gledišta, već je i naj mudrija stvar koju treba učiniti s ekonomske tačke gledišta za ljude, njihove porodice, zajednicu, društvo i država uopšte. U tom smislu, strategija se bavi i principima i dimenzijama međunarodnih ugovora o ljudskim pravima, posebno Konvencije o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, kao što su:

* ljudsko dostojanstvo ⁸;

* ravnopravnost žena i muškaraca ⁹;

⁷Vijeće Evrope, Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, preambula, 2011;

⁸UN, Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima, preambula 1948;

⁹Savet Evrope, Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, preambula, član 4.2, 2011;

* nediskriminacija ¹⁰;

* nepovratak ¹¹;

zahtevajući da se život u zajednici razvija na osnovu poštovanja vladavine prava, ljudskih prava, jednakih prava muškaraca i žena i poštovanja demokratije.

Strategija i Akcioni plan za zaštitu od nasilja u porodici za Opštinu Podujevo takođe omogućava koordinaciju postojećih napora svih resora i opštinskih upravnih institucija i nevladinih organizacija, angažujući različite javne i privatne strukture, da razgovaraju i rešavaju različite probleme. kao što su obrazovanje, zdravstvo, socijalne usluge, zapošljavanje, pravosuđe, porodica, djeca i stari itd.

Efikasnom implementacijom Strategije i Akcionog plana za zaštitu od nasilja u porodici, Opština Podujevo će ojačati i povećati efikasnost institucionalnih mehanizama za zaštitu, prevenciju, procesuiranje i eliminaciju nasilja u porodici, podizanje svijesti društva da izazove nasilničko ponašanje. vjerujući i braneći stav da je nasilje u porodici nad bilo kojim njenim članom nedopustivo.

Strateški dokument se odnosi na implementaciju zakonskog okvira protiv nasilja u porodici u cjelini, u kojem se, između ostalog, ističe:

1. Izraditi politike na lokalnom nivou za prevenciju, zaštitu i pružanje usluga žrtvama i počiniocima nasilja u porodici.
2. Finansijska podrška regionalnim prihvatilištima koja podržavaju majke sa decom, srazmerno broju slučajeva iz Opštine Podujevo zbrinutih kao žrtve nasilja u porodici.

Ispunjavanje obaveza proisteklih iz strategije će takođe doprineti postizanju nacionalnih ciljeva definisanih u skladu sa Ciljevima održivog razvoja na Kosovu (SDG), koji pozivaju na eliminaciju nejednakosti (SDG 5), cilj koji ima za cilj eliminisanje ¹²svi oblici nasilja nad ženama i devojčicama, uključujući trgovinu ljudima i druge oblike eksploatacije, kao i eliminaciju svih štetnih praksi kao što su dječiji brakovi, rani i prisilni brakovi; kao i promoviranje mirnih i inkluzivnih društava za održivi razvoj (SDG 16) ¹³cilj koji ima za cilj okončanje zlostavljanja, eksploatacije, trgovine i svih oblika nasilja i torture nad djecom i smanjenje svih oblika nasilja i povezanih smrtnih slučajeva za postizanje mirnog i inkluzivnog društva.

Ispunjavanje ovih obaveza i strateških ciljeva omogućiće da Opština Podujevo postane mesto gdje se ne toleriše nasilje nad ženama i u porodici, reforma sistema socijalne zaštite biće vođena principom jednakosti, kao i uticaja . uvođenje filozofije poticanja preventivnih socijalnih politika,

¹⁰na istom mestu., član 4.3;

¹¹Na istom mestu, članovi 59-61, „propisuje da se žene žrtve nasilja u porodici, bez obzira na njihov status ili prebivalište, ne vraćaju ni u jednu zemlju u kojoj bi im životi bili ugroženi ili u kojoj bi mogle biti podvrgnute mučenju, nečovječnom ili ponižavajući tretman”.

¹²Postizanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena i devojčica;

¹³Mir, pravda i jake institucije;

promicanja društvenog napretka i demokratskog građanstva u postizanju veće kolektivne svijesti o rodnoj ravnopravnosti i pravima žena zagwarantovanih međunarodnim konvencijama o ljudskim pravima, posebno Konvencijom Vijeća Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i Nasilje u porodici.

II. Uvod

Iako nasilje nad ženama i nasilje u porodici predstavlja kršenje osnovnih ljudskih prava i sloboda¹⁴ predstavlja napad na ljudsko dostojanstvo, kako u celom svetu tako i u kosovskom društvu, ono je i dalje rasprostranjeno u prilično velikim razmerama.

Nasilje nad ženama je manifestacija istorijski nejednakih odnosa moći između muškaraca i žena¹⁵ i s pravom se smatra najvećom preprekom u ostvarenju mirnog, prosperitetnog i stabilnog svijeta. Pored ekonomskih poteškoća, naše društvo se suočava i sa nizom problema. drugi kao što su: nezaposlenost, demografska kretanja, promjene u konceptima o ljudskim vrijednostima i vrlinama, koje direktno utiču na nisko učešće žena u donošenju odluka i rodnu nejednakost.

Budući da se nasilje nad ženama i nasilje u porodici sve više prepoznaje ne samo kao kršenje individualnih prava, već i kao prijetnja demokraciji, prepreka društvenom razvoju i opasnost za održivi mir, čije posledice šokiraju ne samo uži krug porodice nego celog društva, i kao takva zahteva posvećenost celog društva da preduzme neophodne mere za sprečavanje i borbu protiv nasilja u porodici, misija OEBS-a na Kosovu je preuzela inicijativu da podrži Opštinski koordinacioni mehanizam za zaštitu od nasilja u porodici u izradi Opštinske strategije i Akcionog plana za zaštitu od nasilja u porodici (2021-2025).

Pre svega, Strategija će uticati na povećanje saradnje građana i državnih institucija, čiji se stubovi nalaze u "sprečavanju nasilja, zaštiti njegovih žrtava i procesuiranju počinitelaca". Takođe ima za cilj da promeni način razmišljanja pojedinaca pozivajući članove društva, posebno muškarce i dečake, da promene svoje ponašanje.

Takođe, kroz strateški dokument namjerava se uspostaviti sveobuhvatan i jedinstven okvir institucionalnih napora u okviru reforme sistema zaštite od nasilja u porodici. Ove mere se odnose na jačanje mehanizama koordinacije za brzo reagovanje i saradnju radi prevencije i efikasne zaštite slučajeva nasilja u porodici; promocija programa i aktivnosti za osnaživanje žena, iskorenjivanje predrasuda i stereotipa kao i njihovih posledica; osiguranje održivosti usluga za rehabilitaciju i reintegraciju žrtava nasilja u porodici.

¹⁴Deklaracija Ujedinjenih nacija o eliminaciji nasilja nad ženama, 1994.; <https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/ViolenceAgainstWomen.aspx>, pristupljeno 1. jula 2021;

¹⁵Vijeće Evrope, Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, preambula, 2011;

Strateški dokument identifikuje prioriteta pitanja na koja je potrebna hitna intervencija, tražeći da se ulože maksimalni naponi kako bi se osiguralo „Društvo koje svim svojim građanima, odraslima i djecom osigurava da žive bez straha ili prijetnje nasiljem u porodici, koje štiti žrtve, drži počinioca odgovoran i smanjuje toleranciju javnosti prema nasilju u porodici.“¹⁶

Ostvarivanje ljudskih prava počinje osiguranjem ravnopravnosti, čiji se rezultati odnose na visok nivo produktivnosti za privredu, društveno stanje i razvoj zemlje. Strategija ima za cilj da bude katalizator koji, definisanjem narednih koraka koje treba preduzeti ka koherentnoj strukturi za promociju, poštovanje, zaštitu i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, utiče na ubrzanje boljih i povećanih ulaganja u prava muškarca za veće jednakosti i ekonomskog rasta u zemlji. Takođe, i sama Strategija poziva na delovanje, ujedinjavanje znanja, energije, mogućnosti i finansija, za puno ostvarivanje ljudskih prava, povećanje blagostanja i eliminaciju društvene kohezije u Opštini Podujevo.

III. Metodologija

Strategija zaštite od nasilja u porodici osmišljena je na osnovu kombinovane metodologije kako bi bila sveobuhvatna, adresirala ključne prioritete na osnovu potrebe za intervencijom i osigurala da će definisane aktivnosti doprinijeti postizanju strateških ciljeva.

U pogledu strukture i sadržaja, „Strategija za zaštitu od nasilja u porodici (2021-2025) je izrađena u potpunoj saglasnosti sa Administrativnim uputstvom (VRK) Br. 07/2018 o planiranju i izradi strateških dokumenata i akcionih planova, Uredba o radu Vlade Br. 09/2011 i Uredba (VRK) Br. 05/2016 o minimalnim standardima za proces javnih konsultacija.

Izrada strategije je sprovedena kroz dugotrajan participativni proces, pod rukovodstvom opštine, top menadžera i odgovornog osoblja različitih direkcija uključenih u proces, zajedno sa svim drugim institucijama na opštinskom nivou. Organizovan je niz obimnih sastanaka za prepoznavanje situacije, izradu strateških pravaca i planiranje konkretnih aktivnosti prema vremenskim rokovima ove strategije.

Tokom procesa izrade strateškog dokumenta, organizovane su radionice sa relevantnim akterima u okviru Opštinskog koordinacionog mehanizma protiv nasilja u porodici. Učesnici radionice bili su predstavnici: Policije Kosova, Osnovnog tužilaštva, Osnovnog suda, Kancelarije za zaštitu žrtava, Agencije za besplatnu pravnu pomoć, Opštinske direkcije za zdravstvo i socijalnu zaštitu, Opštinske direkcije za obrazovanje, Centra za socijalni rad, Kancelarije za ravnopravnost Gjinore, Centar za porodičnu ODOicinu, Prihvatište i po potrebi individualni sastanci održani su sa ključnim institucionalnim akterima i predstavnicima civilnog društva.

¹⁶Ministarstvo pravde, Nacionalna strategija Republike Kosovo za zaštitu od nasilja u porodici i Akcioni plan (2016-2020), 2016;

Ove akcije su poslužile da se prihvate stavovi i doprinosi svih predstavnika u okviru Koordinacionih mehanizama protiv nasilja u porodici i drugih relevantnih aktera, naglašavajući prednosti, slabosti, mogućnosti i eventualne rizike, u ispunjavanju ciljeva strateškog dokumenta. Takođe, radionica je poslužila kao alat za prihvatanje svačije saglasnosti u definisanju svrhe, ciljeva, aktivnosti, rezultata i indikatora Strateškog dokumenta.

Općenito, proces izrade strategije podijeljen je u tri faze:

- Prvu fazu karakteriše analiza opšte situacije, u kom slučaju se primenjuju međunarodni instrumenti i standardi, lokalni pravni okvir na snazi, politike i strategije zaštite od nasilja u porodici, kao i izveštaji, istraživanja i ocene raznih, domaći i međunarodni, nedavno sprovedena vezana za fenomen nasilja u porodici.

- Drugu fazu karakteriše realizacija radionica i individualnih sesija sa ključnim institucionalnim akterima i predstavnicima civilnog društva.

- Dok je u trećoj fazi dokument dostavljen u proces javnih konsultacija, osiguravajući da je proces izrade strateškog dokumenta postao poznat i dobio priliku da da komentare svim institucionalnim akterima na centralnom i lokalnom nivou, predstavnici nevladinih organizacija, pobrinuvši se da proces izrade strateškog dokumenta bude poznat i pružena mogućnost da se komentarišu svim zainteresovanim stranama, u cilju sveobuhvatnog učešća u procesu prevencije i zaštite žrtava nasilja u porodici u skladu sa svojim najboljim interes.

Vođa mehanizma za koordinaciju protiv nasilja u porodici u bliskoj saradnji sa članovima mehanizma uz podršku Misije OEBS-a na Kosovu, pregledao je, ugradio i potvrdio doprinose dobijene iz procesa javnih konsultacija u skladu sa zakonima na snazi, strateški dokument je obrađen za usvajanje u Skupštini opštine.

IV. Pozadina

4.1 Opšta analiza situacije nasilja u porodici

Rodna ravnopravnost je princip ljudskih prava, stoga su prava žena neotuđivi, sastavni i nedjeljivi dio univerzalnih ljudskih prava. Život bez nasilja je preduslov i osnovni uslov za jednak život. Kada je reč o „zaštiti od nasilja u porodici“, Ministarstvo pravde u saradnji sa državnim institucijama na centralnom i lokalnom nivou, posebno Agencijom za Rodnu Ravnopravnost, uz podršku domaćih i međunarodnih organizacija, kao što je misija OEBS-a na Kosovu, je uspio da

razvije reformske inicijative i pozitivne pomake u kontekstu praktične implementacije pravnog okvira koji se bavi međunarodnim standardima¹⁷.

Ove reforme uticale su na razvoj političke volje i institucionalne opredijeljenosti za uključivanje „rodne ravnopravnosti“ u centar strateških politika što je rezultiralo izradom lokalnih politika i zakonodavstva u skladu sa međunarodnim standardima, izradom konkretnih programa zaštite od nasilja u porodici i za rodnu ravnopravnost, preduzimanje mjera usmjerenih na zadovoljavanje specifičnih potreba žena i iskorenjivanje običaja/praksa koje negativno rezultiraju punim uživanjem ljudskih prava.

Međutim, uvrštavanje ovih standarda u dnevni red institucionalnih politika ne znači samo posvećenost njihovoj realizaciji, već i poduzimanje niza mjera za ispunjavanje određenog broja zahtjeva koje treba posmatrati kao kvalitativne pokazatelje političke volje za postizanjem rodne ravnopravnosti. , dakle zaštita od nasilja u porodici.

Na osnovu nalaza monitoring izveštaja o zaštiti od nasilja u porodici, koji istovremeno odražavaju trenutno stanje u pogledu rodne ravnopravnosti u Republici Kosovo, pružajući informacije o ključnim indikatorima koji su u skladu sa utvrđenim kriterijumima lokalnog zakonodavstva , Konvencija Vijeća Evrope za sprječavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici i Ciljevi održivog razvoja (poznati kao SDGs), pokazuju da su napravljena značajna poboljšanja, naglašavajući najvažnija dostignuća, uključujući: smanjenje predrasuda i ponašanja koji podržavaju nasilje u porodici, uspostavljanje mehanizama za koordinaciju na centralnom i lokalnom nivou protiv nasilja u porodici; povećanje znanja među profesionalcima koji direktno ili indirektno rade na prevenciji i zaštiti od nasilja u porodici; olakšavanje pristupa uslugama i povećanje njihove efikasnosti, za rehabilitaciju i reintegraciju žrtava nasilja u porodici. Ovo je postignuto, što je u skladu sa planom i globalnim naporima za zaštitu od nasilja u porodici.

Međutim, ostaje još mnogo toga da se uradi na poboljšanju koordinisanih institucionalnih napora u jačanju mehanizama za brzu reakciju, zaštitu i tretman slučajeva nasilja u porodici; osigurati dobrobit žrtava nasilja u porodici; rehabilitovati i reintegrirati žrtve nasilja u porodici, pružajući im prilike da žive jednako i dostojanstveno; promicanje društvenog napretka netoleriranjem i opravdavanjem nasilja nad ženama i nasilja u porodici; i stavljanje odgovornosti ispred, istovremeno, kontinuirane rehabilitacije počinitelaca nasilja u porodici.

Rodno zasnovano nasilje je najozbiljnije od kršenja s kojima se mnoge žene i devojke suočavaju. Rodna neravnopravnost i nasilje nad ženama su usko povezani. Prevencija rodno zasnovanog nasilja često dominira diskursom o rodnoj nejednakosti, posebno u patrijarhalnijim društvima, kao

¹⁷Standardi definisani u "Preporuci Komiteta ministara Savjeta Evrope CM/Rec (2007)/17 Preporuka za standarde i mehanizme rodne ravnopravnosti" ;

što je Kosovo. Procjenjuje se da najmanje 12 žena bude ubijeno rodno zasnovanim nasiljem u Evropi svakog dana. Dok je na Kosovu svaka treća žena doživela fizičko i/ili seksualno nasilje od strane svog partnera ¹⁸.

Rasprostranjenost rodno zasnovanog nasilja i dalje je alarmantna na Kosovu. Tokom protekle decenije, došlo je do povećanja broja prijavljenih ubistava koja su rezultat nasilja u porodici i rodno zasnovanog nasilja. Dok je godišnji prosjek prijavljenih slučajeva između 2002. i 2017. bio 1.152, samo u 2019. godini prijavljeno je 1.915 slučajeva. Uprkos povećanju broja prijavljenih slučajeva nasilja u porodici, na osnovu rezultata anketa, zaključuje se da je stvarnih incidenata mnogo više, čak i do 68%, te da mnogi slučajevi ostaju neprijavljeni. Tokom 2020. godine, a posebno u vreme mera blokade zbog sprečavanja širenja virusa COVID-19, prema podacima Kosovske policije tokom 2020. godine, prijavljeno je skoro 650 slučajeva nasilja u porodici u celom zemlja: 161 slučaj prijavljen u januaru, 151 u februaru, 169 u martu i 167 u aprilu.¹⁹

U međuvremenu, institucionalna reakcija da se preduzmu neophodne i efikasne mjere za rješavanje slučajeva nasilja u porodici i rodno zasnovanog nasilja, pokazuje se slabom. O tome svedoči visoka stopa odbijenih slučajeva nasilja u porodici, pošto je tokom 2017. godine više od polovine svih krivičnih prijava u vezi sa slučajevima nasilja u porodici (51,5%) odbačeno od strane sudova Kosova. Štaviše, tokom prvih šest mjeseci 2018. godine odbačeno je ukupno 15,1% predmeta. Za posmatrani period 2015-2018, samo u 40,4% predmeta izrečene su osuđujuće presude. Ova spora reakcija sistema krivičnog pravosuđa na slučajeve nasilja u porodici dovela je do široko rasprostranjene nekažnjivosti za počinioce nasilja u porodici. Štaviše, okrivljavanje žrtve i pomirenje između žrtve i počinitelja i dalje je uobičajeno među svim praćenim institucijama, često opravdano kako bi se „spasila“ tradicionalna porodica ²⁰. Štaviše, studije zaključuju da: skoro trećina Kosovara veruje da je u porodici "nasilje normalan deo svakog odnosa i društvo uopšte prihvata da se nasilje ponekad može desiti". Što je još gore, svaki treći Kosovar smatra da je nasilje u porodici "porodični problem, tako da komšije ne bi trebalo da ga prijave policiji" ²¹.

4.2 Analiza stanja nasilja u porodici u Opštini Podujevo

Nasilje u porodici nije nova pojava za građane naše opštine, ali i za kosovsko društvo uopšte. Izražena u različitim oblicima i intenzitetima, nasleđena je iz prošlosti, ali se danas uočavaju i mnoge nove osobine njegovog izraza. Kratka analiza stanja u Opštini Podujevo pomogla je da se razjasni spisak problema i uzroka koji ih izazivaju. Uzroci koji dovode do porasta stope nasilja u

¹⁸UN Women, "Činjenice i brojke: Prestanak nasilja nad ženama kao pandemija u različitim formatima", stranica pristupljeno 22.7.2018. na: [/www.unwomen.org/en/ehat-ee-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures](http://www.unwomen.org/en/ehat-ee-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures);

¹⁹<https://balkaninsight.com/> COVID-19 i nasilje u porodici: Kad dom nije najsigurnije mesto, april 2020.;

²⁰KIPRED, Pristup pravdi za žrtve rodno zasnovanog nasilja na Kosovu: Prestanak nekažnjivosti za počinioce, 2018;

²¹Mreža ženskih grupa Kosova, Dosta razloga: Analiza stavova, učestalosti i institucionalnih odgovora na nasilje u porodici na Kosovu, 2015;

porodici su brojni, među kojima spominjemo:

Rodne nejednakosti: Na Kosovu je uloga žena u procesima društvenog, ekonomskog i političkog razvoja veoma važna, iako se i danas susrećemo sa vidljivim ili skrivenim rodnim nejednakostima. Na neravnopravan položaj polova utiču niska stopa zaposlenosti žena, poteškoće koje imaju u pristupu zdravstvenim uslugama, nizak stepen integracije žena u ekonomiju i mali broj žena na rukovodećim pozicijama u javnoj upravi.

Na Kosovu je stvorena dobra pravna osnova po pitanju rodne ravnopravnosti i preduzeti su značajni koraci u unapređenju položaja žena, gde je Opština Podujevo, pored prethodnih godina, zabeležila značajan napredak u unapređenju žena. Podaci pokazuju veću uključenost žena u politiku, obrazovanje i druge sektore. Međutim, zadovoljavajuća zastupljenost polova predviđena Zakonom o rodnoj ravnopravnosti, koji kaže da je ravnopravno učešće žena i muškaraca, u institucijama ili na nivou vlasti, 50% do 50%, još uvijek nije postignuto.

Uzimajući u obzir kretanja stope nezaposlenosti, za deo stanovništva u Opštini Podujevo žene ostaju u nepovoljnijem položaju u odnosu na muškarce u pogledu zaposlenosti, stepena siromaštva, obrazovanja, kao i aktivnog učešća u javnosti. i privatna sfera..

Rodne nejednakosti u ekonomskoj situaciji: U Opštini Podujevo, kao i u cijeloj zemlji, teška ekonomska situacija više opterećuje žene, koje imaju najveći broj nezaposlenih. Za 2019. godinu ima registrovanih (ukupno 949, M, 633, Ž 316) porodica u šemi socijalne pomoći, 2020. godine smo registrovane (ukupno 950, M 639, Ž 311) i tokom 2021. imamo (ukupno 954, M, 648 F, 306). U 2022 (ukupno 847, M 569, Ž 278) porodice. Tokom ovih godina imamo porodice iz zajednica Roma, Aškalija, Egipćana

Aškalije	Romi	Egipćani
2019 66 ukupno žena 1	2019 4 ukupno Ž 0	2019 1 (jedna porodica)
2020 72 ukupno Žene 1	2020 5 ukupno Ž 0	2020 0
2021 79 ukupno Žene 1	2021 5 ukupno Ž 0	2021 0
2022 68 ukupno žena 1	2022 5 ukupno Ž 0	2022 0

Socijalni problemi u vezi sa nasiljem u porodici: Rani brakovi su jedan od očiglednih fenomena koji pogađaju devojčice i dečake, iako su devojčice brojnije i imaju više posledica. Rani brakovi uskraćuju mlade ljude, posebno devojke, obrazovanja i razvoja dugoročnih perspektiva. Devojčice rađaju djecu u najranijoj dobi, ostaju izolirane od prijatelja, vršnjaka i porodice. Mlade žene ne ostvaruju prihode, tako da ostaju ekonomski zavisne i ne donose odluke u porodičnoj ekonomiji. Iz ovih razloga, ove mlade žene su više pogođene nasiljem u porodici. Prema nekim podacima,

broj predmeta koji se podnose Centru za Socijalni Rad (CSR) - Podujevo za davanje saglasnosti za rani brak varira:

2019: Koliko (2) slučajeva ranog braka

2020: Koliko (0) slučajeva ranog braka

2021: Koliko (0) slučajeva ranog braka

2022: Koliko (1) slučajeva ranog braka

Broj slučajeva je znatno veći, ali za mnoge od njih nema prijava.

4.3. Najizraženije posledice nasilja u porodici

Nasilje u porodici ima brojne posledice u zajednici, koje imaju veliki broj neželjenih posledica:

Porodična kriza: Unapređenje uloge žene u društvu i njenog položaja u porodici se promenilo u smislu njene veće samostalnosti, preuzimanja inicijativa, obrazovanja i obuke, činjenice koje su uticale na promjenu uloga u porodici i društvu. Kriza porodice u posleratnom periodu na Kosovu ima različite uzroke: preseljenje stanovništva iz sela u gradove, prelazak iz proširenih i višečlanih porodica u manje porodice. Takve promjene vide se kao zaštitni faktori (kada se izbjegava patrijarhalni utjecaj starijih generacija), ali istovremeno i faktori rizika, kao što je nemogućnost zaštite u slučajevima nasilja u porodici uzrokovana nezaposlenošću, sukobima i mentalitetom među generacijama, itd.

POVEĆANJE RAZVODA U DRUŠTVU: Broj razvoda varira iz godine u godinu. U 2019. godini bilo je (129 predmeta) razvoda, 2020. godine (127 predmeta), dok je 2021. bilo (138) i 2022. godine (140 predmeta). Ovo su podaci Osnovnog suda - Priština, Ogranak u Podujevu .

Prema statističkom pokazatelju, broj slučajeva nasilja u porodici prijavljenih UOP-u za 2019. godinu je (39) slučajeva nasilja u porodici, od kojih je (3) smešteno u skloništa za zaštitu žrtava. U 2020. godini evidentirana su (32) slučaja nasilja u porodici (ove slučajeve je vodio PSC), ovi slučajevi (2) su locirani u skloništima za zaštitu žrtava nasilja u porodici. Dok je u 2021. godini zabilježeno (39) slučajeva. U protekle tri godine u PSC je liječeno 110 žrtava. Svi slučajevi su ženskog roda, (muški rod) od ovih slučajeva šest (5) je bilo u skloništima. Slučajevi seksualnog uznemiravanja u 2019. godini bili su (0) slučajeva, u 2020. (0) slučajeva i u 2021. godini nije bilo evidentiranih slučajeva. U 2019. godini izdata su (2) zaštitna naloga, u 2020. godini (2) zaštitna naloga i u 2021. godini (7) nalog za zaštitu i (7) nalog za privremenu zaštitu za žrtve nasilja u porodici. U 2021. godini imali smo ukupno 34 slučaja nasilja u porodici. Broj žena je 31, a muškaraca 3 slučaja.

U 2019. godini sklonište je 3 slučaja „Sigurna kuća“ podržala (3) slučaja nasilja u porodici, dok su za 2020. godinu u Skloništu CZZZD zaštićena 2 slučaja isto tako i (5) slučajeva. Budući da je u nekim slučajevima rešenje i prevazilaženje problema postignuto uz posredovanje Centra za

socijalni rad, gdje su se žrtve nasilja vratile svojim kućama, neki drugi slučajevi su i dalje ostali bez rješenja, od boravka u Područno sklonište „Sigurna kuća“ je privremeno, do 6 mjeseci, ali se u prihvatilištu „_____“ u Gradu dešava da se za konkretnije slučajeve prihvatilište produži do jedne (1) godine ali u zavisnosti od slučaju, dešava se da do dve (2) godine . Jedan (1). Žrtve nasilja u porodici, postoje slučajevi da se nakon šestomesečnog boravka prebacuju u druga skloništa (u druge regione Republike Kosovo), gde njihov boravak u svakom skloništu ne traje duže od šest meseci. Tada ove žrtve nasilja nemaju izbora, bilo da se vrate u dom svog spola, gdje se često dešava da ni njih ne prihvate, ili da se ponovo vrate nasilniku koji je nad njima izvršio nasilje, jer ne mogu učiniti drugo rešenje.

Pored prijavljenog broja, slučajevi nasilja u porodici ostaju prilično izolirani slučajevi i vrlo malo prijavljenih. Iz promjena u statistici iz godine u godinu, uočava se povećanje prijavljivanja slučajeva nasilja u porodici u odgovarajućim institucijama, čime smo shvatili da je svijest građana da prijave nasilje značajno porasla u odnosu na prethodne periode, ali istovremeno je poraslo i povjerenje građana u institucije koje se bore protiv ovog fenomena.

Žrtve nasilja u porodici, prema statistikama iz 2019, 2020. i 2021. godine, uglavnom su žene.

Strah i niska svest o problemima nasilja u porodici: Neprijavljivanje nasilja u porodici od strane žrtava je među najčešćim pojavama, jer se smatra sramotom i problemom koji ne bi trebao izlaziti izvan zidova doma.

Neprihvatanje seksualnog nasilja : Zbog stigme i kažnjavanja vidi se neprijavlivanje nasilja od strane žrtava, te je iz tog razloga seksualno nasilje manje prijavljeno ili ga uopšte nema u odnosu na fizičko nasilje.

Problemi vezani za nasljedstvo : Što se tiče postupaka preispitivanja nasleđa, mnogo puta se dešava da žena uopšte nije obavještena ili je isključena iz rasprave o naslednoj meri, bilo u položaju supruge, majke ili sestre, i na taj način je diskriminisan. Pored toga, nadležni opštinski organ za vođenje matične knjige umrlih ima obavezu da u izvod iz matične knjige umrlih upiše imena ženskih i muških naslednika i na taj način ne diskriminiše žene.

V. Strateški ciljevi

„Nasilje nad ženama je u osnovi pitanje moći. Ona će se završiti tek kada rodna ravnopravnost i puno osnaživanje žena postanu stvarnost.“

(Generalni Sekretar Ujedinjenih Nacija Antonio Guterres)

Strateški ciljevi imaju za cilj da doprinesu postizanju ravnopravnosti radeći na prevenciji nasilja u porodici, jer je život bez nasilja preduslov i osnovni uslov za jednak život.

Takođe, povećati uticaj i vidljivost međunarodnih standarda i implementacije nacionalnog pravnog okvira za zaštitu od nasilja i promociju rodne ravnopravnosti, podržavajući njihovu implementaciju kroz niz mjera koje promovišu promjenu društvenih i kulturnih modela ponašanja žene i muškarci.

Osigurati da se devojčice tretiraju uz puno poštovanje njihovog dostojanstva i prava promovišući okruženje bez nasilja u opštini Podujevo. Osigurati da profesionalci koji pružaju osnovne usluge za zaštitu žrtava nasilja u porodici imaju neophodna znanja za integraciju rodne perspektive u javne politike, kao i da preduzmu neophodne mjere za prevenciju nasilja u porodici.

Opštinska Strategija Protiv Nasilja u Porodici za Opštinu Podujevo ima za cilj:

- Raditi na prevenciji nasilja u porodici i podizanju svijesti u zajednici o negativnim aspektima ove pojave;
- Poboljšati/izgraditi sistem prikupljanja i razmjene podataka između relevantnih aktera;

- Ojačati mehanizme za najbržu reakciju na slučajeve nasilja u porodici i poboljšati koordinaciju između članova grupe tokom njihovog upravljanja;

- Zagovarati i pratiti implementaciju politika kao i predlagati promjene na osnovu najboljih iskustava sa terena.

Zasnovano na tri oblasti delovanja, kao što su " **Svest i Prevencija** "; " **Zaštita i Koordinacija** "; „ **Ekonomsko osnaživanje, rehabilitacija i reintegracija** “ adresiranjem strateških i specifičnih ciljeva, kao što su:

Strateški cilj 1: Unapređenje institucionalnog sistema za prevenciju i pružanje kvalitetnih usluga zaštite od nasilja u porodici:

Specifični cilj 1.1: Podizanje kapaciteta profesionalaca za prevenciju

i borba protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici;

Specifični cilj 1.2: Podizanje svijesti javnosti o prevenciji i suzbijanju

nasilje nad ženama i nasilje u porodici;

Specifični cilj 1.3: Podsticanje građana i žrtava nasilja u porodici da

prijavljivanje slučajeva nasilja u porodici;

Strateški cilj 2: Poboljšanje lokalne uprave za prevenciju i zaštitu od nasilja u porodici:

Specifični cilj 2.1: Funkcionalizacija opštinskog koordinacionog mehanizma za

Zaštita od nasilja u porodici;

Specifični cilj 2.2: Jačanje sistema izvještavanja o zaštiti i pritužbi

od nasilja u porodici;

Specifični cilj 2.3: Unapređenje praćenja politika i zakonskih obaveza

za zaštitu od nasilja u porodici;

Specifični cilj 2.4: Ekonomsko osnaživanje žena i žrtava nasilja u porodici;

Strateški cilj 3 : Jačanje usluga rehabilitacije i reintegracije za žrtve nasilja u porodici:

Specifični cilj 3.1: Unapređenje rehabilitacionih usluga za zaštitu od nasilja u porodici.

Specifični cilj 3.1: Unapređenje usluga reintegracije za zaštitu od nasilja u porodici.

VI. Akcioni plan

Br.	Strateški i specifični ciljevi, indikatori i akcije	Osnovna vrednost	Privremeni cilj [2024]	Cilj za krajnju godinu [2026.]	ishod				
I.	Strateški cilj: Unapređenje institucionalnog sistema za prevenciju i pružanje kvalitetnih usluga zaštite od nasilja u porodici								
1	Indikator: % institucionalnih mehanizama ima potrebno znanje za prevenciju i pružanje kvalitetnih usluga za zaštitu od nasilja u porodici	30%	50%	70%	Promoviranje suštinske jednakosti između muškaraca i žena i poduzimanje potrebnih mjera za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici				
2	Indikator: % stanovništva ima adekvatno znanje o prevenciji i reagovanju na nasilje u porodici	25%	35%	50%	Gradani _____ opštine imaju neophodna znanja o ulozi i građanskoj odgovornosti za zaštitu i poštovanje ljudskih prava i prevenciju nasilja u porodici				
I.1	Specifični cilj: Podizanje kapaciteta profesionalaca za prevenciju i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici								
1	Indikator: Ne. profesionalaca koji imaju odgovarajuća znanja o međunarodnim standardima za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici	30%	50%	70%	Međunarodni principi i standardi za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici sastavni su dio svakodnevnice rutine relevantnih mehanizama.				
2	Indikator: Ne. profesionalaca ima adekvatna znanja o obavezama koje proizilaze iz lokalnog pravnog okvira za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici	30%	50%	70%	Određivanje prioriteta i povećanje efikasnosti u rješavanju slučajeva, prevencija i suzbijanje nasilja u porodici				
Br.	Akcija	Posledni Rok	Budžet			Izvor finansiranja	Vodeća i pratеća institucija	Proizvod (izlaz)	Reference u dokumentima
			2024	2025	2026				
I.1.1	Realizacija informativnih sesija o standardnim postupcima za zaštitu od nasilja u porodici na Kosovu	2023	250	800	1200	Donatori opština	Opština KZRR	Standardne procedure za zaštitu od nasilja u porodici na Kosovu	Standardne akcione procedure za zaštitu od nasilja u porodici na Kosovu
I.1.2	Izgradnja kapaciteta institucionalnih stručnjaka za Konvenciju Vijeća Evrope o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici	2023	250	650	950	Opština Donatori	Opština KZRR	Institucionalni stručnjaci imaju odgovarajuća znanja o Konvenciji Savet Evrope o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici	Konvencija Vеća Evrope o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici

1.1.3	Podizanje kapaciteta institucionalnih stručnjaka za Zakon protiv nasilja u porodici	2025	200	700	700	Opština Donatori	Opština KZRR	Profesionalci u institucijama imaju adekvatno poznavanje Zakona protiv nasilja u porodici	Zakon o zaštiti od nasilja u porodici;
1.1.4	Profitisane i stručne obuke za osoblje: KP, CSR, ZŽ, KZRR, ZDJF, tužioca, sudije, zdravstvenih ustanova, prihvatilišta, psihologa i socijalnih radnika;	204-2027	750	1200	1500	Donatori opština	Opština KZRR, KP, CSR, ZŽ, ZDJF, tužilac, sudija, zdravstvene ustanove, prihvatilišta, psiholozi, socijalni radnici	Odgovorni službenici u nadležnim institucijama imaju napredna znanja o prevenciji i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Memorandum o razumijevanju za institucionalizaciju koordinacionog mehanizma protiv nasilja u porodici
1.1.5	Zajedničke obuke za koordinaciju slučajeva za prevenciju i zaštitu od nasilja u porodici	2026-2027	0	750	750	Donatori opština	Opština KZRR, KP, CSR, ZŽ, ZDJF, tužilac, sudija, zdravstvene ustanove, prihvatilišta, psiholozi, socijalni radnici	Odgovorni službenici u nadležnim institucijama imaju adekvatna znanja o institucionalnim i mandatima odgovornostima u vezi sa koordinacijom slučajeva za prevenciju i zaštitu od nasilja u porodici	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Memorandum o razumijevanju za institucionalizaciju koordinacionog mehanizma protiv nasilja u porodici;
1.1.6	Zapošljavanje psihologa/pedagoga u svakoj školi	2026			7500	Opština	Opština ODO	Škola ima stručni okvir za prevenciju, tretman i prijavljivanje slučajeva nasilja nad devojčicama i nasilja u porodici	Zakon o preduniverzitetskom obrazovanju; Strateški plan obrazovanja na Kosovu 2017-2021; Zakon o zaštiti od nasilja u porodici;
1.1.7	Podizanje kapaciteta nastavnika za prevenciju, identifikaciju i prijavljivanje slučajeva nasilja nad devojčicama i nasilja u porodici	2026	300	1200	2200	Opština Donatori	Opština ODO	Školski mehanizmi posjeduju neophodna znanja za prevenciju, identifikaciju i prijavljivanje slučajeva	Zakon o preduniverzitetskom obrazovanju; Zakon o zaštiti od nasilja u porodici;

1.2.2	Kampanja podizanja svijesti o pojavnosti oblika nasilja u porodici, njegovim posljedicama i potrebi prevencije nasilja	2024	300	650	800	Opština Donatori	Opština KZRR	Povećanje svijesti i percepcije šire javnosti o oblicima nasilja, njegovim posljedicama i važnosti prevencije nasilja;	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Zakon o zaštiti od nasilja u porodici;
1.2.3	Štampanje i distribucija "Istanbulske konvencije" institucionalnim mehanizmima nadležnim za prevenciju i zaštitu od nasilja u porodici	2024				Opština Donatori	Opština KZRR	Odgovorni institucionalni mehanizmi prepoznaju mjere koje je "Istanbulska Konvencija" stavila na raspolaganje za prevenciju djece nasilja u porodici.	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Nacionalna strategija zaštite od nasilja u porodici;
1.2.4	Realizacija informativnih sesija sa djecom i mladima o ulozi i odgovornostima institucija koje pružaju usluge zaštite žrtava nasilja	2024	150	550	550	Opština Donatori	Opština KZRR	Djeca i mladi imaju odgovarajuća znanja o ulozi i odgovornostima relevantnih institucija (kao što su: KP, CPS, ZŽ, ZNJF, prihvatilišta)	Standardne operativne procedure za zaštitu od nasilja u porodici
1.2.5	Realizacija informativnih sesija sa ženama i žrtvama nasilja u porodici o ulozi i odgovornostima institucija koje pružaju usluge zaštite žrtava nasilja	2024	150	250	300	Opština Donatori	Opština KZRR	Žene i žrtve nasilja u porodici imaju adekvatna znanja o ulozi i odgovornostima relevantnih institucija (kao što su: KP, CSR, ZZ, ZNJF, skloništa)	Standardne operativne procedure za zaštitu od nasilja u porodici
1.2.6	Procjena znanja mladih o fenomenu nasilja u porodici	2024	250	220	220	Opština Donatori	Opština KZRR	Finalizirani izvještaj o evaluaciji; Opština je preduzela sve potrebne mjere za implementaciju nalaza iz evaluacije znanja mladih ljudi;	Zakon o preduniverzitskom obrazovanju; Strateški plan obrazovanja na Kosovu 2017-2021;
1.2.7	Organizacija neformalnih aktivnosti (kroz umjetnost, eseje, izložbe, drame, itd.) sa fokusom na prevenciju i zaštitu od nasilja u porodici	2024-2027	700	900		Opština Donatori	Opština KZRR	Podizanje svijesti društva da ne prihvata i ne tolerira nejednakosti i nasilje u porodici;	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici;

								Zakon o preduniverzitetskom obrazovanju; Strateški plan obrazovanja na Kosovu	
1.2.8	Informisanje javnosti putem društvenih mreža o zaštiti koja se nudi žrtvama nasilja u porodici i relevantnim institucijama na koje ih treba orijentisati	2024-2027	200	250		Opština Donatori	Opština KZRR	Javno mnijenje ima adekvatna saznanja o postojanju i ulozi službi za zaštitu od nasilja u porodici	Standardne akcione procedure za zaštitu od nasilja u porodici na Kosovu
1.2.9	Debate i TV emisije posvećene prevenciji i borbi protiv nasilja u porodici	2024-2027	150	300	450	Opština Donatori	Opština Gradski TV	Povećani uticaj na smanjenje rodne nejednakosti i borbu protiv nasilja u porodici;	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Nacionalna strategija zaštite od nasilja u porodici;
	Opšti budžet za Specifični cilj 1.2:	1300	5370	6270					
	<i>Od kojih kapitalne:</i>	0	0	0					
	<i>Od kojih tekući:</i>	1300	5370	6270					
1.3	Specifični cilj: Podsticanje građana i žrtava nasilja u porodici da prijave slučajeve nasilja u porodici								
1	Indikator: Ne. građana koji su svjedočili nasilju u porodici koji su prijavili nasilje	0%		20%		50%	Povećanje povjerenja građana, svjedoka nasilja u porodici, u nadležne institucije za prijavu slučajeva nasilja;		
2	Indikator: Ne. žrtava nasilja u porodici koje su prijavile nasilje	20%		40%		70%	Povećanje povjerenja žrtava nasilja u porodici da prijave nasilje nadležnim institucijama;		
Br.	Akcija	Krajni rok	Budžet			Izvor finansiranja	Vođa i pratilac institucija	Proizvod (izlaz)	Reference dokumentima u
			2024	2025	2026				

1.3.1	Informisanje građana o zakonskim pravima žrtava nasilja u porodici	2024	200	450	420	Opština Donatori	Opština	Gradani imaju odgovarajuća znanja o zakonskim pravima žrtava nasilja u porodici;	Kazneni zakonik; Zakon o zaštiti od nasilja u porodici; Standardne akcione procedure za zaštitu od nasilja u porodici na Kosovu
1.3.2	Informisanje građana o postojećim službama za zaštitu žrtava nasilja u porodici	2024	100	150	250	Opština Donatori	Opština	Gradani imaju odgovarajuća znanja o postojećim službama za zaštitu žrtava nasilja u porodici;	Zakon o zaštiti od nasilja u porodici; Standardne akcione procedure za zaštitu od nasilja u porodici na Kosovu
1.3.3	Opremanje škola formulirima za identifikaciju i upućivanje djece izložene nasilju u porodici	2025	0	350	500	Opština	Opština ODO	Nastavnici imaju neophodna znanja da identifikuju i upućuju djecu izloženu nasilju u porodici i popune odgovarajuće formulare;	Zakon o zaštiti od nasilja u porodici; Standardne akcione procedure za zaštitu od nasilja u porodici na Kosovu
1.3.4	U slučaju sumnje na nasilje u porodici, nadležne institucije primenjuju kontrolnu listu koju definiše PSV	2024-2027	0	0	0	Opština	Opština ODO	Sprovođenje zakonskih obaveza i standarda za prevenciju i zaštitu od nasilja u porodici;	Lokalni pravni okvir na snazi; Standardne akcione procedure za zaštitu od nasilja u porodici na Kosovu
1.3.5	Primjena zakonskih mjera koje sankcionišu napuštanje škole	2024	0	0	0	Opština	Opština ODO	Zakonske mjere koje sankcionišu napuštanje škole su u potpunosti implementirane;	Zakon o preduniverzitetskom obrazovanju; Zakon o socijalnim i porodičnim uslugama; AU za uspostavljanje i jačanje timova za prevenciju i odgovor na napuštanje školovanja;
	Opšti budžet za Specifični cilj 1.3:		300	920	1170				
	<i>Iz kojih kapitalni:</i>		0	620	500				
	<i>Iz koji tečni:</i>		300	300	670				

Br.	Strateški i specifični ciljevi, indikatori i akcije	Osnovna vrednost	Privremeni cilj [2023]	Cilj za krajnju godinu [2024.]	Ishod				
II.									
Strateški cilj: Unapređenje lokalne uprave za prevenciju i zaštitu od nasilja u porodici									
I	Narator: Opština je razvila lokalne politike za prevenciju i zaštitu od nasilja u porodici	1	5	7	Prevenција i zaštita žrtava nasilja u porodici stavljени su na dnevni red prioriteta lokalne samouprave				
II.1									
Specifični cilj: Funkcionalizacija opštinskog koordinacionog mehanizma za zaštitu od nasilja u porodici									
1	Indikator: Ne. sastanaka održanih od strane Opštinskog koordinacionog mehanizma za zaštitu od nasilja u porodici	2	4	8	Opštinski koordinacioni mehanizam za zaštitu od nasilja u porodici, ovašćen u skladu sa zadatkom				
2	Indikator: Ne. aktivnosti koje provodi Opštinski koordinacioni mehanizam za zaštitu od nasilja u porodici	1	5	9	Povećanje međuinstitucionalne koordinacije i saradnje				
Br.	Akcija	Rok	Budžet		Izvor finansiranja	Vodeća i pratеća institucija	Proizvod (izlaz)	Reference u dokumentima	
II.1.1	Realizacija redovnih radnih sastanaka Opštinskog koordinacionog mehanizma za zaštitu od nasilja u porodici	2024	300	1200	1200	Opština Donatori	Opština KZRR	Opštinski koordinacioni mehanizam za zaštitu od nasilja u porodici, funkcionalan u skladu sa zadatkom i zakonskim obavezama relevantnih institucija;	Zakon o zaštiti od nasilja u porodici; Memorandum o razumijevanju za institucionalizaciju Koordinacionog mehanizma protiv nasilja u porodici; Standardne akcione procedure za zaštitu od nasilja u porodici na Kosovu;
II.1.2	Realizacija radnih sastanaka u cilju ispunjenja mandata Opštinskog koordinacionog mehanizma za zaštitu od nasilja u porodici i istaknutih potreba	2026	250	400	600	Opština Donatori	Opština KZRR	Opštinski koordinacioni mehanizam za zaštitu od nasilja u porodici, funkcionalan u skladu sa zadatkom i zakonskim obavezama relevantnih institucija;	Zakon o zaštiti od nasilja u porodici; Memorandum o razumijevanju za institucionalizaciju Koordinacionog

II.1.7	Izrada i objavljivanje monitoring izvještaja za zaštitu od nasilja u porodici	2025	100	200	300	Opština Donatori	Opština KZRR	Izveštaj o praćenju zaštite od nasilja u porodici koji je sačinio Opštinski koordinacioni mehanizam za zaštitu od nasilja u porodici	Nacionalna strategija zaštite od nasilja u porodici; Memorandum o razumijevanju za institucionalizaciju koordinacionog mehanizma protiv nasilja u porodici;
II.1.8	Izrada i adresiranje preporuka za lokalnu samoupravu u vezi preduzimanja mera za prevenciju i zaštitu od nasilja u porodici	2025	50	100	100	Opština Donatori	Opština KZRR	Povećanje institucionalne koordinacije i orijentacije opštinskih politika na osnovu dokaza.	Nacionalna strategija zaštite od nasilja u porodici; Memorandum o razumijevanju za institucionalizaciju koordinacionog mehanizma protiv nasilja u porodici;
II.1.9	Stvaranje međuopštinskog/regionalnog partnerstva za identifikaciju, upućivanje, sklonište, rehabilitaciju i osnaživanje žrtava nasilja u porodici	2025	250	3500	5000	Opština Donatori	Opština	Opštine su uspostavile partnerstva za pružanje brzih i efikasnih usluga za žrtve nasilja u porodici	Nacionalna strategija zaštite od nasilja u porodici;
	<i>Opšti budžet za Specifični cilj II.1:</i>		3150	7700	9800				
	<i>Od Koji kapitalni:</i>		250	1500	3500				
f	<i>Od koji tekući:</i>		2900	6200	6300				
II.2	Specifični cilj: Jačanje sistema prijavljivanja i pritužbi za zaštitu od nasilja u porodici								
1	Indikator: Ne. prijavljivanja slučajeva nasilja u porodici	X		X		X		Podstiču se građani da slučajeve nasilja u porodici prijave nadležnim institucijama	
2	Indikator: Ne. žalbi koje su podnijele žrtve nasilja u porodici	X		X		X		Žrtve nasilja u porodici koriste specijalizovane usluge	
Br.	Akcija	Krajni Rok	2024	Budžet 2025	2027	Izvor finansiranja	Vodeća i pratеća institucija	Proizvod (izlaz)	Reference u dokumentima

II.2.1	Identifikacija slučajeva nasilja u porodici kroz periodično prikupljanje podataka na terenu	2024-2026	50	50	100	Opština	Opština	Povećanje broja slučajeva identifikovanih na terenu od strane relevantnih mehanizama;	Porodično pravo; Zakon o zaštiti od nasilja u porodici; Zakon o policiji;
II.2.2	Izrada vodiča posvećenog žrtvama nasilja u porodici, u vezi sa dostupnim uslugama podrške i zakonskim merama za prava žrtava i zaštitu privatnosti	2026	0	750	950	Opština Donatori	Opština	Vodič je izrađen i distribuiran žrtvama nasilja u porodici;	Zakonski okvir koji je na snazi koji garantuje i štiti ljudska prava;
II.2.3	Vizualizacija telefonske linije za prijavljivanje slučajeva nasilja u porodici	2026	240	240	350	Opština Donatori	Opština	Povećanje vidljivosti broja institucionalnih mehanizama za prijavu slučajeva nasilja u porodici	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Zakon o zaštiti od nasilja u porodici;
II.2.4	Vizualizacija usluga koje nudi Kancelarija za besplatnu pravnu pomoć	2025	0	300	300	Opština Donatori	KBPP	Povećanje vidljivosti mandata i usluga koje nudi Kancelarija za besplatnu pravnu pomoć	Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći
II.2.5	Organizacija informativnih sesija za sistem izveštavanja u ruralnim područjima		300	1500	1500	Opština Donatori	Opština	Povećanje znanja gradana u ruralnim područjima o sistemu prijavljivanja nasilja u porodici	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Nacionalna strategija protiv nasilja u porodici;
II.2.6	Organizovanje informativnih sesija o sistemu izveštavanja sa najugroženijim grupama (osobe sa invaliditetom, zajednice Roma, Aškalija i Egipćana, deca)	2025	100	250	300	Opština Donatori	Opština	Povećanje znanja među sa najugroženijim grupama (osobe sa invaliditetom, zajednice Roma, Aškalija i Egipćana, deca) za sistem prijavljivanja nasilja u porodici	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici;

II.2.7	Otvaranje kancelarije za besplatnu pravnu pomoć	Otvori		6000	6000	Opština Donatori	Opština	Žrtvama nasilja u porodici nudi se besplatna pravna pomoć u opštini	0 Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći;
II.3 Specifični cilj: Unapređenje praćenja politike i zakonskih obaveza za zaštitu od nasilja u porodici									
1	Indikator: indikatori zaštite od nasilja u porodici	Identifikovani indikatori	Indikatori uključeni u bazu podataka	Funkcionalna baza podataka			Godišnji izvještaj	Integracija lokalnog sistema zaštite od nasilja u porodici	
2	Indikator: objavljen monitoring izvještaj			Godišnji izvještaj			Procjena napretka u implementaciji politika i zakonskih obaveza za zaštitu od nasilja u porodici		
Br.	akcija	Rok	Budžet			Izvor finansiranja	Vodeća i pratеća institucija	Proizvod (izlaz)	Reference u dokumentima
			2024	2025	2027				
II.3.1	Identifikacija indikatora za zaštitu od nasilja u porodici	2024	0	150	200	Opština Donatori	Opština	Opština je utvrdila administrativne pokazatelje za usluge zaštite od nasilja u porodici;	0 Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Zakon o zaštiti od nasilja u porodici;
II.3.2	Standardizovano prikupljanje podataka o nasilju u porodici	2024-2027	30	150	250	Opština Donatori	Opština	Opština kontinuirano generiše podatke o zaštiti od nasilja u porodici;	0 Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Zakon o zaštiti od nasilja u porodici;
II.3.3	Utvrđivanje potreba, izazova, prioriteta i preduzimanje mjera na osnovu analize podataka za prevenciju i zaštitu od nasilja u porodici	2024	300	500	1000	Opština Donatori	Opština	Opština vodi politike i akcije zasnovane na kvantitativnim podacima;	0 Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Zakon o zaštiti od nasilja u porodici;

II.3.4	Izrada godišnjeg izvještaja o zaštiti od nasilja u porodici	2025	0	100	200	Opština Donatori	Opština	Objavljen godišnji izvještaj o stanju u prevenciji i zaštiti od nasilja u porodici	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Zakon o zaštiti od nasilja u porodici;
II.3.5	Podizanje kapaciteta institucija da obezbede prikupljanje, korišćenje i analizu kvalitetnih podataka	2025	250	350	400	Opština Donatori	Opština	Institucionalni službenici imaju odgovarajuće znanje o prikupljanju, korišćenju i analizi podataka;	0 Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici Memorandum o razumijevanju za institucionalizaciju koordinacionog mehanizma protiv nasilja u porodici;
II.4 Specifični cilj: Ekonomsko osnaživanje žena i žrtava nasilja u porodici									
1	Indikator: Br. zaposlenih žrtava nasilja u porodici	X		X		x		Žrtve nasilja u porodici su ekonomski osnažene	
2	Indikator: Br. odobrenih opštinskih politika za zaštitu žrtava nasilja u porodici	X		X		X		Opština je preduzela sve afirmativne administrativne mjere za zaštitu žrtava nasilja u porodici	
Br.	akcija	Rok	Budžet			Izvor finansiranja	Vodeća i pratuća institucija	Proizvod (izlaz)	Reference u dokumentima
			2024	2025	2027				
II.4.1	Osmišljavanje posebnih programa za osnaživanje žena	2024	300	3500	4200	Opština Donatori	Opština	Odobren opštinski program za osnaživanje žena	Nacionalna strategija razvoja; Zakon o ravnopravnosti polova; Cilj 5 za održivi razvoj
II.4.2	Izrada opštinskih politika koje daju prioritet zapošljavanju žena	2025	0	500	750	Opština Donatori	Opština	Opština je usvojila politike koje daju prioritet zapošljavanju žena	Nacionalna strategija razvoja; Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020-2024; Cilj 5 za održivi razvoj

II.4.3	Pružanje kurseva za stručno usavršavanje/obuke za žrtve nasilja u porodici	2024	250	1800	2200	Opština Donatori	Opština	Žrtve nasilja u porodici su profilisane prema određenim profesijama	Nacionalna strategija razvoja; Kosovski program za rodnu ravnopravnost 2020-2024; Cilj 5 za održivi razvoj
II.4.4	Subvencioniranje/podrška projektima za razvoj žrtava nasilja u porodici	2024	0	5000	7500	Opština Donatori	Opština	Razvojne/poslovne projekte žrtava nasilja u porodici subvencionirane opština	Nacionalna strategija razvoja; Nacionalna strategija zaštite od nasilja u porodici; Cilj 5 za održivi razvoj
II.4.5	Izrada politika kojima se žrtve nasilja u porodici oslobađaju od opštinskih taksi, u slučaju otvaranja novog biznisa	2024	0	450	450	Opština Donatori	Opština	Opština je donijela odluku da žrtve nasilja u porodici oslobodi opštinskih taksi za otvaranje novog biznisa	Istanbulska konvencija; Nacionalna strategija razvoja; Nacionalna strategija zaštite od nasilja u porodici;
II.4.6	Posredovanje pri zapošljavanju za žrtve nasilja u porodici	2024		250	250	Opština Donatori	Zavod za zapošljavanje	Povećanje broja žrtava porodičnog nasilja koje su zaposlene	Istanbulska konvencija; Nacionalna strategija razvoja; Nacionalna strategija zaštite od nasilja u porodici;
Br.	Strateški i specifični ciljevi, indikatori i akcije	Osnovna vrijednost		Privremeni cilj [2024]		Cilj završne godine [2027]	Ishod		
III.	Strateški cilj: Jačanje usluga rehabilitacije i reintegracije za žrtve nasilja u porodici								
1	Indikator : Ne. usluga rehabilitacije za žrtve nasilja u porodici	X		X		X		Olakšavanje pristupa i povećanje kvaliteta usluga rehabilitacije za žrtve nasilja u porodici;	
2	Indikator : Ne. usluga reintegracije za žrtve nasilja u porodici	X		X		X		Olakšavanje pristupa i povećanje kvaliteta usluga reintegracije za žrtve nasilja u porodici;	
III.1	Specifični cilj: Unapređenje rehabilitacionih usluga za zaštitu od nasilja u porodici								
1	Indikator: Ne. pristupačnih rehabilitacionih usluga	X		X		X		Omogućen je pristup efikasnim i održivim rehabilitacionim uslugama za žrtve nasilja u porodici;	

Br.	akcija	Rok	Budžet			Izvor finansiranja	Vodeća i prateća institucija	Proizvod (izlaz)	Reference u dokumentima
			2024	2025	2027				
2	Indikator: % raspoloživog budžeta za pružanje usluga rehabilitacije za zaštitu žrtava nasilja u porodici	X		X		X	Opština izdvaja neophodan budžet za pružanje usluga rehabilitacije za zaštitu žrtava nasilja u porodici;		
III.1.1	Pružanje skloništa žrtvama nasilja u porodici	2024-2025	250	50000	0	Opština Donatori	Opština	Žrtvama nasilja u porodici nudi se sklonište;	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Zakon o zaštiti od nasilja u porodici;
III.1.2	Izdvajanje budžeta za pružanje hitnih usluga za žrtve nasilja u porodici	2026	0	1200	1500	Opština Donatori	Opština	Budžetske i dostupne hitne službe 24/7 za žrtve nasilja u porodici;	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici;
III.1.3	Izrada programa rehabilitacije počinioca nasilja u porodici	2026	100	350	600	Opština Donatori	Opština	Usluge profesionalne rehabilitacije nude se se počiniocima nasilja u porodici	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Nacionalna strategija zaštite od nasilja u porodici;
III.1.4	Pružanje kvalitetnih usluga za djecu koja su svjedoci nasilja u porodici	2024	250	1250	1500	Opština Donatori	Opština	Usluge profesionalne rehabilitacije nude se djeci koja su svjedoci nasilja u porodici	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Nacionalna strategija zaštite od nasilja u porodici;
III.1.5	Pružanje psihosocijalnih usluga za žrtve i počinioc nasilja u porodici	2024		6000	6500	Opština Donatori	Opština	Žrtvama i počiniocima nasilja u porodici nude se profesionalne psihosocijalne usluge	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Nacionalna strategija zaštite od nasilja u porodici;

III.1.1.	Priznanje usluga ODOicinskog i mentalnog savjetovanja žrtvama nasilja u porodici	2024		2500	2500	Opština Donatori	Opština	Žrtvama nasilja u porodici nude se profesionalne usluge za očuvanje mentalnog zdravlja	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Nacionalna strategija zaštite od nasilja u porodici;
III.1.7	Podsticanje NVO da se profilisu samo za pružanje usluga za zaštitu žrtava nasilja u porodici	2024	150	350	500	Opština Donatori	Opština	U opštini postoje nevladine organizacije profilisane za zaštitu žrtava nasilja u porodici	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici;
	Opšti budžet za Specifični cilj III.1:			6165					
	<i>Iz kojih prestonica:</i>			5000					
	<i>Iz koje teče:</i>			1165					
III.2	Specifični cilj: Unapređenje usluga reintegracije za zaštitu od nasilja u porodici								
1	Indikator: Ne. zaposlenih žrtava nasilja u porodici	X		X		X		Osnazivanje žrtava nasilja u porodici za samostalan život	
2	Indikator: Ne. žrtava nasilja u porodici, korisnika subvencija od strane opštine	X		X		X		Osnazivanje žrtava nasilja u porodici za samostalan život	
Br.	akcija	Rok	Budžet			Izvor finansiranja	Vođeća i pratеća institucija	Proizvod (izlaz)	Reference dokumentima
			2024	2025	2027				
III.2.1	Procjena potreba žrtava nasilja u porodici	2024	200	450	800	Opština Donatori	Opština	Žrtvama nasilja u porodici nudi se neophodna podrška u skladu sa identifikovanim potrebama	Isanbulska konvencija; Zakon protiv nasilja u porodici;
III.2.2	Zapošljavanje žrtava nasilja u porodici putem subvencija zarada	2024	0	3000		Opština Donatori	Opština	Opština podržava zapošljavanje žrtava nasilja u porodici subvencionisanjem plata	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Zakon o rodnoj ravnopravnosti;

III.2. 3	Uključivanje žrtava nasilja u porodici u obrazovne programe za odrasle	2024	500	3500	600	Opština	Opština ODO	Žrtve nasilja u porodici, obrazovane;	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Zakon o obrazovanju i osposobljavanju odraslih;
III.2. 4	Pružanje psihosocijalnih usluga za žrtve nasilja u porodici	2024	0	6000	6500	Opština Donatori	Opština	Opština podržava psihosocijalne usluge za žrtve nasilja u porodici	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Nacionalna strategija zaštite od nasilja u porodici;
III.2. 5	Obezbeđivanje dugoročnog smještaja za žrtve nasilja u porodici	2026	0	1000	0	Opština Donatori	Opština	žrtvama nasilja u porodici nudi se siguran smještaj	Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici; Nacionalna strategija zaštite od nasilja u porodici;
III.2. 6									
	Opšti budžet za Specifični cilj III.2:		700	4995	0				
	<i>Od kojih kapitalni:</i>		0	3250	0				
	<i>Od koji tekući:</i>			1745	0				

VII. Aranžmani za implementaciju, praćenje i izveštavanje

7.1. Vremensko prostiranje strategije

Glavni cilj opštine Podujevo je, bez sumnje, puna implementacija strateškog dokumenta, proces koji će biti određen realizacijom aktivnosti i ciljeva definisanih u Akcionom planu tokom godina. Proces implementacije strategije biće proces realizacije njenih strateških ciljeva i zadataka.

Proces implementacije mjera i politika predviđenih Opštinskom strategijom protiv nasilja u porodici traje 5 godina, što uključuje 2021-2025. Dok se za realizaciju strateških ciljeva izrađuje trogodišnji akcioni plan u kojem su definisani konkretni ciljevi, konkretne aktivnosti prema odgovornim i pratećim institucijama za njihovu realizaciju, SMART indikatori, postojeće stanje, cilj /cilj, finansijska sredstva koja se moraju obračunati na osnovu budžeta predviđenog opštinskim okvirom/planom kao i rokovima za njihovo ispunjenje. Takođe, u proračunu finansijskih potreba treba uzeti u obzir projekte finansirane od strane donatora, koji su u toku ili planirani, prema pojedinim oblastima.

Službenik za Rodnu Ravnopravnost biće odgovoran za koordinaciju i koordinaciju rada tokom izrade Akcionog Plana u saradnji sa svim relevantnim akterima. Sve obavezne institucije na lokalnom nivou dužne su da sprovode ciljeve i aktivnosti definisane Strategijom i Akcionim planom protiv nasilja u porodici. Isto tako, odgovorne institucije, relevantna opštinska odjeljenja, moraju osigurati uključivanje politika, aktivnosti koje proizilaze iz strategije u okvire svojih godišnjih planova rada.

Dok su praćenje i evaluacija postizanja ciljeva i efektivnosti relevantnih aktivnosti sastavni dio strategije i glavne komponente procesa njene implementacije. Praćenje i evaluacija će služiti za praćenje napretka strategije, za mjerenje u procesu stepena ostvarenosti njenih ciljeva, za procjenu potreba i određivanje smjera prilagođavanja, posebno vezanih za aktivnosti. Proces monitoringa će sprovoditi Opštinski koordinacioni mehanizam za zaštitu od nasilja u porodici u saradnji sa lokalnim institucijama nadležnim za implementaciju strateškog dokumenta i uz široko učešće nevladinih organizacija, skloništa i drugih interesnih grupa.

Stoga će na kraju svake godine službenica za rodnu ravnopravnost u saradnji sa Opštinskim koordinacionim mehanizmom za zaštitu od nasilja u porodici, sačiniti godišnji izvještaj koji treba da sadrži ocjenu najuspješnijih aktivnosti i općenito ispunjenja ciljeva. strategije, identifikujući izazove i poteškoće sa kojima se susreću tokom procesa implementacije kao i davanje konkretnih preporuka za otklanjanje prepreka koje se pojavljuju tokom procesa ispunjavanja specifičnih i strateških ciljeva. Za praćenje implementacije strateškog dokumenta i njegove efektivnosti neophodno je:

- (i) da osigura da se ciljevi postižu,
- (ii) da prati uložene doprinose i aktivnosti,
- (iii) da osigura da implementacija ide prema utvrđenom toku,
- (iv) da upozori nadležne institucije o problemima/padovima ili potencijalnim problemima prije nego što situacija postane kritična,
- (v) predložiti korektivne radnje ili revidirati strategiju na osnovu stečenog iskustva.

Praćenjem strategije i indikatora učinka, opština Mališevo će moći da napravi pregled situacije, tj. u kom trenutku je strategija u postizanju postavljenih ciljeva, učenje lekcija, preduzimanje korektivnih mjera i, ako je moguće, procesi njenog pregleda

7.2. Mehanizmi implementacije

Sve institucije lokalne samouprave dužne su da, u skladu sa svojim nadležnostima i zakonskim mandatom, tokom godina preduzmu sve neophodne mjere za sprovođenje obaveza definisanih „Strategijom i akcionim planom zaštite od nasilja u porodici“ .

Glavna institucija odgovorna za implementaciju strategije je opština Podujevo i druge institucije na lokalnom nivou (KZRR, CSR GCPM, ODO, ABPP - kancelarija za besplatnu pravnu pomoć ili svi potpisnici sporazuma o razumevanju u okviru opštinskog mehanizma protiv nasilja u porodici), Kosovska policija, Tužilaštvo i sudovi.

Kao institucije koje mogu pomoći u prevenciji nasilja u porodici i zaštiti žrtava, to su: Akcioni tim za sigurnost zajednice - EVSB, Lokalni savjet mladih, Crveni krst i druge nevladine organizacije.

Kancelarija za Zapošljavanje: U koordinaciji sa Centrom za socijalni rad vrši evidenciju i evidenciju lica koja su prijavljena Zavodu, a koja su bila izložena nasilju u porodici. Ovim osobama kao tražiteljima posla nudi se: stručno savjetovanje, informacije o mogućnostima zapošljavanja, priprema i posredovanje pri zapošljavanju, informacije o stručnom osposobljavanju i prekvalifikaciji u cilju pripreme za potrebe tržišta rada.

Branitelj žrtava koji usko saraduje sa drugim institucijama koje pružaju pomoć žrtvama nasilja u porodici, i drugih vrsta nasilja ili trgovine ljudima i sl. kao što su Policija, CSR, Tužilaštvo, Sud, GCPM, prihvatilište i dr. Među njegovim dužnostima je da informiše žrtvu o zakonskim pravima predviđenim važećim zakonima za nasilje u porodici, da pripremi žrtvu za sudske rasprave, da je prati tokom saslušanja u Tužilaštvu i Sudu, itd.

Kancelarija besplatne Pravne Pomoći – Podujevo: Ova kancelarija se nalazi u Staru zgradu opštine, koja se nalazi u Podujevoi nudi besplatnu pravnu pomoć žrtvama nasilja.

7.2. Mehanizmi praćenja i izvještavanja

Sistem praćenja i evaluacije biće proširen na sve odgovorne i prateće institucije za realizaciju ciljeva definisanih u Strategiji, kao i aktivnosti koje će biti definisane Akcionim Planom.

U cilju ocjene kvaliteta i efikasnosti intervencija, ili obrnuto, Opštinski koordinacioni mehanizam za zaštitu od nasilja u porodici će na godišnjem nivou izvještavati o napretku u implementaciji strateškog dokumenta.

KZRR, CPS, KP će imati vodeću ulogu u koordinaciji rada, nadgledanju i evaluaciji procesa implementacije Akcionog plana, istovremeno će obavljati funkciju Sekretarijata, a periodično svake godine/6 mjeseci, direktno će izvještavati načelnik Opštine. Inače, Opštinski koordinacioni mehanizam za zaštitu od nasilja u porodici dužan je da na kraju svake godine sačini „Monitoring izveštaj“ o realizaciji strateškog dokumenta, koji će biti ključni indikator koji će jasno odražavati napredak ili nazadovanje. o stepenu realizacije ciljeva i aktivnosti predviđenih Akcionim Planom. Dok su, u zavisnosti od preporuka iz "Izveštaja o napretku", odgovorne institucije dužne da ih ispitaju i implementiraju na najoptimalnijim mogućim osnovama.

Istovremeno, institucije vlasti na lokalnom nivou će izveštavati na osnovu potreba i zahtjeva KZRR -a kako bi izveštaji institucija bili jedinstveni i sveobuhvatni.

Podstiču se nevladine organizacije, u partnerstvu sa vladinim institucijama, da učestvuju u implementaciji, praćenju i evaluaciji strateškog dokumenta.

U svakoj inicijativi koju sprovode državne institucije, civilno društvo i nevladine organizacije biće podstaknute da prezentiraju svoje izveštaje o praćenju primenljivosti strateškog dokumenta ili svoje izveštaje o sprovedenim aktivnostima u vezi sa projektima i programima za ostvarivanje ljudskih prava dece.

Radna grupa:

- KZRR
- Hendikos
- Policija Kosova
- Kancelarija za Besplatnu Pravnu Pomoć
- Omladinski Centar
- ODO
- CSR
- Zdravlje